Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011

2011 mccc 1

RHAN 4

SAFONAU

PENNOD 1

DYLETSWYDD I GYDYMFFURFIO Â SAFONAU

25 Dyletswydd i gydymffurfio â safon

(1) Rhaid i berson (P) gydymffurfio â safon ymddygiad a bennir gan Weinidogion Cymru yn unol â Phennod 2 os bodlonir, a thra bodlonir, yr amodau canlynol.

(2) Amod 1 yw bod P yn agored i orfod cydymffurfio â safonau (gweler Pennod 3).

(3) Amod 2 yw bod y safon yn gymwysadwy i P (gweler Pennod 4).

(4) Amod 3 yw bod y safon yn benodol gymwys i P (gweler Pennod 5).

(5) Amod 4 yw bod y Comisiynydd wedi rhoi hysbysiad cydymffurfio i P (gweler Pennod 6).

(6) Amod 5 yw bod yr hysbysiad cydymffurfio yn ei gwneud yn ofynnol i P gydymffurfio â'r safon (gweler Pennod 6).

(7) Amod 6 yw bod yr hysbysiad cydymffurfio mewn grym (gweler Pennod 6).

(8) Mae is-adran (1) yn ddarostyngedig i ddarpariaethau'r hysbysiad cydymffurfio a roddir i P.

(9) Am ddarpariaeth—

- (a) ynglŷn â'r hawl i herio mewn cysylltiad â'r ddyletswydd i gydymffurfio â safonau, gweler Pennod 7;
- (b) ynglŷn ag ymchwiliadau ac adroddiadau safonau, gweler Pennod 8;

Statws *Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 21/03/2016.*
Newidiadau i ddeddfwriaeth: *Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011, RHAN 4. (See end of Document for details)*

(c) ynglŷn â materion cyffredinol, gweler Pennod 9.

Gwybodaeth Cychwyn

I1 A. 25 ddim mewn grym ar Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 156(2)**

I2 A. 25 mewn grym ar 7.7.2015 gan O.S. 2015/1413, **ergl. 3(b)**

PENNOD 2

SAFONAU A PHENNU SAFONAU

Pennu safonau

26 Gweinidogion Cymru i bennu safonau

(1) Caiff Gweinidogion Cymru, drwy reoliadau—

(a) pennu un neu ragor o safonau cyflenwi gwasanaethau,

(b) pennu un neu ragor o safonau llunio polisi,

(c) pennu un neu ragor o safonau gweithredu,

(d) pennu un neu ragor o safonau hybu, ac

(e) pennu un neu ragor o safonau cadw cofnodion.

(2) Caiff Gweinidogion Cymru, drwy reoliadau, wneud darpariaeth arall ynghylch y safonau hynny.

Gwybodaeth Cychwyn

I3 A. 26 ddim mewn grym ar Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 156(2)**

I4 A. 26 mewn grym ar 1.4.2012 gan O.S. 2012/969, **ergl. 2(i)**

27 Pennu safonau: darpariaeth atodol

(1) Dim ond os ymddengys i Weinidogion Cymru y byddai'r safon yn gwneud y canlynol y caiff Gweinidogion Cymru bennu safon cadw cofnodion sy'n ymwneud â chadw cofnodion sy'n dod o fewn adran 32(1)(b)(ii) (cwynion yn ymwneud â'r Gymraeg, ac eithrio cwynion yn ymwneud â chydymffurfedd person â safonau eraill)—

(a) cynorthwyo Gweinidogion Cymru i arfer unrhyw swyddogaeth o dan y Mesur hwn, neu

(b) cynorthwyo'r Comisiynydd i arfer unrhyw swyddogaeth.

(2) Caiff rheoliadau o dan unrhyw un neu ragor o baragraffau (a) i (e) o adran 26(1) bennu gwahanol safonau o'r math y cyfeirir ato yn y paragraff hwnnw mewn perthynas ag ymddygiad gwahanol.

(3) Caiff rheoliadau o dan unrhyw un neu ragor o baragraffau (a) i (e) o adran 26(1) bennu, mewn perthynas ag ymddygiad penodol—

(a) un safon o'r math y cyfeirir ato yn y paragraff hwnnw, neu

(b) nifer o safonau o'r math y cyfeirir ato yn y paragraff hwnnw.

***Statws** Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 21/03/2016.*
***Newidiadau i ddeddfwriaeth:** Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011, RHAN 4. (See end of Document for details)*

(4) Caiff safonau a bennir o dan adran 26(1), neu reoliadau o dan adran 26(2), ymdrin, ymhlith pethau eraill, ag unrhyw un neu ragor o'r canlynol—

(a) llunio gan bersonau sydd o dan y ddyletswydd yn adran 25 i gydymffurfio â safonau, strategaethau neu gynlluniau'n nodi sut y maent yn bwriadu cydymffurfio â'r safonau;

(b) gweithdrefnau sydd i'w dilyn gan bersonau sydd o dan y ddyletswydd yn adran 25 i gydymffurfio â safonau;

(c) casglu gwybodaeth gan bersonau sydd o dan y ddyletswydd yn adran 25 i gydymffurfio â safonau, gan gynnwys gwybodaeth am ddefnyddio'r Gymraeg a'r Saesneg mewn perthynas ag ymddygiad penodol;

(d) gwybodaeth y mae'n rhaid trefnu iddi fod ar gael i'r Comisiynydd;

(e) trefniadau monitro a gofynion cyhoeddusrwydd;

(f) gofynion adrodd.

Gwybodaeth Cychwyn

I5 A. 27 ddim mewn grym ar Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 156(2)**

I6 A. 27 mewn grym ar 1.4.2012 gan O.S. 2012/969, **ergl. 2(i)**

Safonau cyflenwi gwasanaethau

28 Safonau cyflenwi gwasanaethau

(1) Yn y Mesur hwn ystyr "safon cyflenwi gwasanaethau" yw safon—

(a) sy'n ymwneud â gweithgaredd cyflenwi gwasanaethau, a

(b) y bwriedir iddi hybu neu hwyluso defnyddio'r Gymraeg, neu weithio tuag at sicrhau nad yw'r Gymraeg yn cael ei thrin yn llai ffafriol na'r Saesneg, pan gyflawnir y gweithgaredd hwnnw.

(2) Yn yr adran hon ystyr "gweithgaredd cyflenwi gwasanaethau" yw—

(a) cyflenwi gwasanaethau gan berson i berson arall, neu

(b) delio gan berson ag unrhyw berson arall mewn cysylltiad â chyflenwi gwasanaethau—

(i) i'r person arall hwnnw, neu

(ii) i drydydd person.

Gwybodaeth Cychwyn

I7 A. 28 ddim mewn grym ar Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 156(2)**

I8 A. 28 mewn grym ar 1.4.2012 gan O.S. 2012/969, **ergl. 2(i)**

Safonau llunio polisi

29 Safonau llunio polisi

(1) Yn y Mesur hwn ystyr "safon llunio polisi" yw safon—

(a) sy'n ymwneud â phenderfyniad polisi, a

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 21/03/2016.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011, RHAN 4. (See end of Document for details)

(b) y bwriedir iddo sicrhau, neu gyfrannu at sicrhau, un neu ragor o'r canlyniadau a ganlyn.

(2) Y cyntaf o'r canlyniadau hynny yw bod y person sy'n gwneud y penderfyniad polisi yn ystyried pa effeithiau, os o gwbl, (a ph'un ai yw'r effeithiau'n bositif neu'n andwyol) y byddai'r penderfyniad polisi yn eu cael—

(a) ar gyfleoedd i bersonau eraill i ddefnyddio'r Gymraeg, neu

(b) ar beidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg.

(3) Yr ail o'r canlyniadau hynny yw bod y person sy'n gwneud y penderfyniad polisi yn ystyried sut y gellid gwneud y penderfyniad fel bod y penderfyniad yn cael effeithiau positif, neu effeithiau mwy positif—

(a) ar gyfleoedd i bersonau eraill i ddefnyddio'r Gymraeg, neu

(b) ar beidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg.

(4) Y trydydd o'r canlyniadau hynny yw bod y person sy'n gwneud y penderfyniad polisi yn ystyried sut y gellid gwneud y penderfyniad fel nad yw'r penderfyniad yn cael effeithiau andwyol, neu fel bod y penderfyniad yn cael effeithiau llai andwyol—

(a) ar gyfleoedd i bersonau eraill i ddefnyddio'r Gymraeg, neu

(b) ar beidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg.

(5) Yn yr adran hon mae cyfeiriad at effeithiau positif neu effeithiau andwyol yn gyfeiriad at yr effeithiau hynny, boed uniongyrchol neu anuniongyrchol.

(6) Ystyr "penderfyniad polisi" yw penderfyniad gan berson—

(a) ynglŷn ag arfer ei swyddogaethau, neu

(b) ynglŷn â chynnal ei fusnes neu ymgymeriad arall.

Gwybodaeth Cychwyn

I9 A. 29 ddim mewn grym ar Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 156(2)**

I10 A. 29 mewn grym ar 1.4.2012 gan O.S. 2012/969, **ergl. 2(i)**

Safonau gweithredu

30 Safonau gweithredu

(1) Yn y Mesur hwn ystyr "safon gweithredu" yw safon—

(a) sy'n ymwneud â gweithgareddau perthnasol person (A), a

(b) y bwriedir iddi hybu neu hwyluso defnyddio'r Gymraeg—

(i) gan A wrth i A wneud ei weithgareddau perthnasol,

(ii) gan A a pherson arall wrth iddynt ddelio â'i gilydd mewn cysylltiad â gweithgareddau perthnasol A, neu

(iii) gan berson heblaw A wrth iddo wneud gweithgareddau at ddibenion gweithgareddau perthnasol A, neu mewn cysylltiad â hwy.

(2) Yn yr adran hon—

(a) ystyr "gweithgareddau perthnasol" yw—

(i) swyddogaethau, neu

(ii) busnes neu ymgymeriad arall;

***Statws** Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 21/03/2016.*
***Newidiadau i ddeddfwriaeth:** Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011, RHAN 4. (See end of Document for details)*

(b) mae cyfeiriad at gyflawni gweithgareddau perthnasol yn gyfeiriad at—

(i) arfer swyddogaethau, neu

(ii) cynnal busnes neu ymgymeriad arall.

Gwybodaeth Cychwyn

I11 A. 30 ddim mewn grym ar Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 156(2)**

I12 A. 30 mewn grym ar 1.4.2012 gan O.S. 2012/969, **ergl. 2(i)**

Safonau hybu

31 Safonau hybu

Yn y Mesur hwn ystyr "safon hybu" yw safon (yn ymwneud ag unrhyw weithgaredd) y bwriedir iddi hybu neu hwyluso defnyddio'r Gymraeg yn ehangach.

Gwybodaeth Cychwyn

I13 A. 31 ddim mewn grym ar Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 156(2)**

I14 A. 31 mewn grym ar 1.4.2012 gan O.S. 2012/969, **ergl. 2(i)**

Safonau cadw cofnodion

32 Safonau cadw cofnodion

(1) Yn y Mesur hwn ystyr "safon cadw cofnodion" yw safon sy'n ymwneud â chadw—

(a) cofnodion sy'n ymwneud â safonau penodedig eraill, a

(b) cofnodion sy'n ymwneud—

(i) â chwynion am gydymffurfedd person â safonau penodedig eraill, neu

(ii) â chwynion eraill sy'n ymwneud â'r Gymraeg.

(2) Yn yr adran hon ystyr "safon benodedig" yw safon a bennir gan Weinidogion Cymru o dan adran 26(1).

Gwybodaeth Cychwyn

I15 A. 32 ddim mewn grym ar Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 156(2)**

I16 A. 32 mewn grym ar 1.4.2012 gan O.S. 2012/969, **ergl. 2(i)**

PENNOD 3

PERSONAU SY'N AGORED I ORFOD CYDYMFFURFIO Â SAFONAU

33 Personau sy'n agored i orfod cydymffurfio â safonau

(1) Mae person (P) yn agored i orfod cydymffurfio â safonau os yw P—

(a) yn dod o fewn Atodlen 5 a hefyd o fewn Atodlen 6, neu

***Statws** Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 21/03/2016.*
***Newidiadau i ddeddfwriaeth:** Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011, RHAN 4. (See end of Document for details)*

(b) yn dod o fewn Atodlen 7 a hefyd o fewn Atodlen 8.

(2) Mae'r adran hon yn gymwys at ddibenion y Rhan hon.

Gwybodaeth Cychwyn

I17 A. 33 ddim mewn grym ar Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 156(2)**

I18 A. 33 mewn grym ar 1.4.2012 gan O.S. 2012/969, **ergl. 2(i)**

34 Personau sy'n dod o fewn Atodlenni 5, 6, 7 ac 8

(1) Mae person yn dod o fewn Atodlen 5 os yw'r person yn dod o fewn categori o bersonau a bennir yng ngholofn (2) o'r tabl yn Atodlen 5.

(2) Mae person yn dod o fewn Atodlen 6 os yw'r person—

(a) yn cael ei bennu yng ngholofn (1) o'r tabl yn Atodlen 6, neu

(b) yn dod o fewn categori o bersonau a bennir yn y golofn honno.

(3) Mae person yn dod o fewn Atodlen 7 os yw'r person yn dod o fewn categori o bersonau a bennir yng ngholofn (2) o'r tabl yn Atodlen 7.

(4) Mae person yn dod o fewn Atodlen 8 os yw'r person—

(a) yn cael ei bennu yng ngholofn (1) o'r tabl yn Atodlen 8, neu

(b) yn dod o fewn categori o bersonau a bennir yn y golofn honno.

(5) Nid yw newid enw person a bennir yn Atodlen 6 neu yn Atodlen 8 yn effeithio ar weithredu'r Mesur hwn mewn perthynas â'r person.

(6) Mae cyfeiriadau yn y Rhan hon at gofnod person yn y tabl yn Atodlen 6 neu yn y tabl yn Atodlen 8 yn gyfeiriadau at y cofnod yn y tabl hwnnw (yng ngholofn (1)) sy'n pennu—

(a) P, neu

(b) categori o bersonau y mae P yn dod oddi mewn iddo.

(7) Mae'r adran hon yn gymwys at ddibenion y Mesur hwn.

Gwybodaeth Cychwyn

I19 A. 34 ddim mewn grym ar Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 156(2)**

I20 A. 34 mewn grym ar 1.4.2012 gan O.S. 2012/969, **ergl. 2(i)**

35 Diwygio personau a chategorïau a bennir yn Atodlenni 6 ac 8

(1) Caiff Gweinidogion Cymru, drwy orchymyn, ddiwygio'r tabl yn Atodlen 6 a'r tabl yn Atodlen 8 yn unol â'r adran hon.

(2) Caiff Gweinidogion Cymru ddiwygio'r tabl yn Atodlen 6 fel bod colofn (1) yn cynnwys cyfeiriad—

(a) at berson sy'n dod o fewn un neu ragor o'r categorïau yn Atodlen 5, neu

(b) at gategori o bersonau y mae pob un ohonynt yn dod o fewn un neu ragor o'r categorïau yn Atodlen 5.

***Statws** Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 21/03/2016.*
***Newidiadau i ddeddfwriaeth:** Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011, RHAN 4. (See end of Document for details)*

(3) Caiff Gweinidogion Cymru ddiwygio Atodlen 6 drwy ddileu unrhyw gyfeiriad yng ngholofn (1).

(4) Caiff Gweinidogion Cymru ddiwygio'r tabl yn Atodlen 8 fel bod colofn (1) yn cynnwys cyfeiriad—

(a) at berson sy'n dod o fewn un neu ragor o'r categorïau yn Atodlen 7, neu

(b) at gategori o bersonau y mae pob un ohonynt yn dod o fewn un neu ragor o'r categorïau yn Atodlen 7.

(5) Caiff Gweinidogion Cymru ddiwygio'r tabl yn Atodlen 8 drwy ddileu unrhyw gyfeiriad yng ngholofn (1).

(6) Caiff Gweinidogion Cymru wneud diwygiadau eraill i'r tabl yn Atodlen 6 neu i'r tabl yn Atodlen 8, neu i unrhyw ddarpariaeth arall yn y Mesur hwn, sy'n briodol yn eu tyb hwy mewn cysylltiad â phwerau yn unrhyw un neu ragor o is-adrannau (2) i (5), at ddibenion y pwerau hynny, neu o ganlyniad i'r pwerau hynny.

(7) Yn yr adran hon—

ystyr "categori yn Atodlen 5" ("*Schedule 5 category*") yw categori o bersonau a bennir yng ngholofn (2) o'r tabl yn Atodlen 5;

ystyr "categori yn Atodlen 7" ("*Schedule 7 category*") yw categori o bersonau a bennir yng ngholofn (2) o'r tabl yn Atodlen 7.

Gwybodaeth Cychwyn

I21 A. 35 ddim mewn grym ar Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 156(2)**

I22 A. 35 mewn grym ar 1.4.2012 gan O.S. 2012/969, **ergl. 2(i)**

PENNOD 4

SAFONAU CYMWYSADWY

36 Personau sy'n dod o fewn Atodlen 6

(1) Mae'r adran hon yn gymwys i berson (P) sy'n dod o fewn Atodlen 6.

(2) Mae safon a bennir gan Weinidogion Cymru o dan adran 26(1) yn gymwysadwy i P os yw'n perthyn i ddosbarth o safonau a bennir yng ngholofn (2) o gofnod P yn y tabl yn Atodlen 6.

(3) At y diben hwnnw, mae pob un o'r canlynol yn ddosbarth o safonau—

(a) safonau cyflenwi gwasanaethau;

(b) safonau llunio polisi;

(c) safonau gweithredu;

(d) safonau hybu;

(e) safonau cadw cofnodion.

(4) Mae'r adran hon yn gymwys at ddibenion y Rhan hon.

***Statws** Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 21/03/2016.*
***Newidiadau i ddeddfwriaeth:** Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011, RHAN 4. (See end of Document for details)*

Gwybodaeth Cychwyn

I23 A. 36 ddim mewn grym ar Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 156(2)**

I24 A. 36 mewn grym ar 1.4.2012 gan O.S. 2012/969, **ergl. 2(i)**

37 Personau sy'n dod o fewn Atodlen 8

(1) Mae'r adran hon yn gymwys i berson (P) sy'n dod o fewn Atodlen 8.

(2) Mae safon a bennir gan Weinidogion Cymru o dan adran 26(1) yn gymwysadwy i P os yw'r safon honno, ac i'r graddau y mae'r safon honno—

(a) yn safon cyflenwi gwasanaethau sy'n ymwneud â darparu gan P wasanaeth a bennir ("safon neilltuedig cyflenwi gwasanaethau"), neu

(b) yn safon cadw cofnodion sy'n ymwneud â chadw cofnodion—

(i) am safonau neilltuedig cyflenwi gwasanaethau,

(ii) am gwynion yn ymwneud â chydymffurfedd P â safonau neilltuedig cyflenwi gwasanaethau, neu

(iii) am gwynion mewn perthynas â'r Gymraeg sy'n ymwneud â darparu gan P wasanaeth a bennir.

(3) Yn yr adran hon, ystyr "gwasanaeth a bennir" yw gwasanaeth a bennir yng ngholofn (2) o gofnod P yn y tabl yn Atodlen 8.

(4) Mae'r adran hon yn gymwys at ddibenion y Rhan hon.

Gwybodaeth Cychwyn

I25 A. 37 ddim mewn grym ar Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 156(2)**

I26 A. 37 mewn grym ar 1.4.2012 gan O.S. 2012/969, **ergl. 2(i)**

38 Diwygio safonau cymwysadwy

(1) Caiff Gweinidogion Cymru, drwy orchymyn, ddiwygio'r tabl yn Atodlen 6 a'r tabl yn Atodlen 8 yn unol â'r adran hon.

(2) Caiff Gweinidogion Cymru ddiwygio'r tabl yn Atodlen 6 fel bod colofn (2) o gofnod yn cynnwys cyfeiriad at un neu ragor o'r canlynol—

(a) safonau cyflenwi gwasanaethau;

(b) safonau llunio polisi;

(c) safonau gweithredu;

(d) safonau cadw cofnodion.

(3) Caiff Gweinidogion Cymru ddiwygio'r tabl yn Atodlen 6 fel bod colofn (2) o unrhyw un neu ragor o'r cofnodion canlynol yn y tabl yn cynnwys cyfeiriad at safonau hybu—

(a) cofnod Gweinidogion Cymru;

(b) cofnod cyngor bwrdeistref sirol;

(c) cofnod cyngor sir;

(d) cofnod awdurdod Parc Cenedlaethol;

(e) cofnod unrhyw berson arall, ond dim ond os yw'r person wedi cydsynio y dylai safonau hybu fod yn gymwysadwy iddo.

***Statws** Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 21/03/2016.*
***Newidiadau i ddeddfwriaeth:** Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011, RHAN 4. (See end of Document for details)*

(4) At ddibenion is-adran (3)—
- (a) ystyr “cydsyniad” yw cydsyniad ysgrifenedig a roddir i Weinidogion Cymru;
- (b) caniateir i berson dynnu cydsyniad yn ôl, ond dim ond os yw Gweinidogion Cymru yn cytuno i hynny;
- (c) os yw person yn tynnu cydsyniad yn ôl ar ôl i gofnod y person hwnnw gael ei ddiwygio i gynnwys cyfeiriad at safonau hybu, rhaid i Weinidogion Cymru ddiwygio'r tabl yn Atodlen 6 drwy ddileu'r cyfeiriad at safonau hybu yng nghofnod y person hwnnw.

(5) Caiff Gweinidogion Cymru ddiwygio'r tabl yn Atodlen 6 drwy ddileu unrhyw gyfeiriad yng ngholofn (2).

(6) Caiff Gweinidogion Cymru ddiwygio'r tabl yn Atodlen 8 fel bod colofn (2) o gofnod sy'n ymwneud â pherson neu gategori o berson yn cynnwys cyfeiriad at ddarparu gwasanaeth (y “gwasanaeth a bennir”), ond dim ond—
- (a) os yw'r amod yn is-adran (7) wedi ei fodloni, a
- (b) os yw'r amod yn is-adran (8) neu (9) wedi ei fodloni.

(7) Rhaid i'r gwasanaeth a bennir ddod o fewn categori o wasanaeth a bennir yng ngholofn (3) o'r tabl yn Atodlen 7 (“gwasanaeth sydd ar gael”)

(8) Os yw'r gwasanaeth a bennir i ymwneud â pherson yn Atodlen 8, rhaid i'r person hwnnw ddod o fewn y categori o bersonau yng ngholofn (2) yn y tabl yn Atodlen 7 y mae'r gwasanaeth sydd ar gael yn perthyn iddo.

(9) Os yw'r gwasanaeth a bennir i ymwneud â chategori o bersonau yn Atodlen 8, rhaid i'r holl bersonau o fewn y categori hwnnw ddod o fewn y categori o bersonau yng ngholofn (2) yn y tabl yn Atodlen 7 y mae'r gwasanaeth sydd ar gael yn perthyn iddo.

(10) Caiff Gweinidogion Cymru ddiwygio'r tabl yn Atodlen 8 drwy ddileu unrhyw gyfeiriad yng ngholofn (2).

(11) Caiff Gweinidogion Cymru wneud diwygiadau eraill i'r tabl yn Atodlen 6 neu i'r tabl yn Atodlen 8, neu i unrhyw ddarpariaeth arall yn y Mesur hwn, sy'n briodol yn eu tyb hwy mewn cysylltiad â phwerau o dan unrhyw un neu ragor o is-adrannau (2) i (10), at ddibenion y pwerau hynny, neu o ganlyniad iddynt.

Gwybodaeth Cychwyn

I27 A. 38 ddim mewn grym ar Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 156(2)**
I28 A. 38 mewn grym ar 1.4.2012 gan O.S. 2012/969, **ergl. 2(i)**

PENNOD 5

SAFONAU SY'N BENODOL GYMWYS

39 Safonau sy'n benodol gymwys

(1) Mae safon a bennir gan Weinidogion Cymru o dan adran 26(1) yn benodol gymwys i berson (P) os yw Gweinidogion Cymru, drwy reoliadau, yn awdurdodi'r Comisiynydd i roi hysbysiad cydymffurfio i P sy'n ei gwneud yn ofynnol i P gydymffurfio â'r safon.

Statws *Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 21/03/2016.*
Newidiadau i ddeddfwriaeth: *Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011, RHAN 4. (See end of Document for details)*

(2) Caiff y rheoliadau ddarparu i safon fod yn benodol gymwys i P drwy wneud darpariaeth sy'n cyfeirio—

(a) at P yn benodol, neu

(b) at grŵp o bersonau y mae P yn dod oddi mewn iddo.

(3) Mae'r adran hon yn gymwys at ddibenion y Mesur hwn.

Gwybodaeth Cychwyn

I29 A. 39 ddim mewn grym ar Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 156(2)**

I30 A. 39 mewn grym ar 1.4.2012 gan O.S. 2012/969, **ergl. 2(i)**

40 Dyletswydd i wneud safonau'n benodol gymwys

(1) Mae'r adran hon yn gymwys mewn perthynas â phob safon a bennir gan Weinidogion Cymru o dan adran 26(1).

(2) Rhaid i Weinidogion Cymru sicrhau bod rheoliadau o dan adran 39 yn gwneud darpariaeth i'r safon fod yn benodol gymwys i un person neu ragor.

Gwybodaeth Cychwyn

I31 A. 40 ddim mewn grym ar Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 156(2)**

I32 A. 40 mewn grym ar 1.4.2012 gan O.S. 2012/969, **ergl. 2(i)**

41 Safonau gwahanol yn ymwneud ag ymddygiad penodol

(1) Mae'r adran hon yn gymwys os bydd rheoliadau o dan unrhyw un neu ragor o baragraffau (a) i (e) o adran 26(1) yn pennu nifer o safonau o'r math y cyfeirir ato yn y paragraff hwnnw mewn perthynas ag ymddygiad penodol.

(2) Caiff rheoliadau o dan adran 39 ddarparu ar gyfer un neu ragor o'r canlynol—

(a) i un safon fod yn benodol gymwys i un person, i ddau berson neu i ragor, neu i grŵp o bersonau;

(b) i ddwy safon neu ragor fod yn benodol gymwys i un person, i ddau berson neu i ragor, neu i grŵp o bersonau;

(c) i safonau gwahanol fod yn benodol gymwys i bersonau gwahanol.

Gwybodaeth Cychwyn

I33 A. 41 ddim mewn grym ar Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 156(2)**

I34 A. 41 mewn grym ar 1.4.2012 gan O.S. 2012/969, **ergl. 2(i)**

42 Dyletswydd i wneud rhai safonau cyflenwi gwasanaethau'n benodol gymwys

(1) Mae'r adran hon yn gymwys os yw rheoliadau o dan adran 39 yn darparu bod unrhyw safon cyflenwi gwasanaethau'n benodol gymwys i berson (P).

(2) Rhaid i Weinidogion Cymru sicrhau bod rheoliadau o dan adran 39 yn darparu bod safonau cyflenwi gwasanaethau sy'n ymwneud â phob un o'r gweithgareddau a bennir

Statws *Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 21/03/2016.*
Newidiadau i ddeddfwriaeth: *Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011, RHAN 4. (See end of Document for details)*

yn Atodlen 9 (i'r graddau y mae safonau o'r fath wedi eu pennu gan Weinidogion Cymru o dan adran 26(1)) yn benodol gymwys i P os yw P, ac i'r graddau y mae P, yn gwneud y gweithgareddau hynny.

(3) Ond nid oes rhaid i Weinidogion Cymru sicrhau bod rheoliadau yn darparu i safon cyflenwi gwasanaethau fod yn benodol gymwys i P mewn perthynas â gweithgaredd a bennir yn Atodlen 9 os yw, neu i'r graddau y mae—

(a) adroddiad safonau o dan adran 64 yn nodi y byddai'n afresymol neu'n anghymesur i safonau cyflenwi gwasanaethau fod yn benodol gymwys i P mewn perthynas â'r gweithgaredd hwnnw, neu

(b) Gweinidogion Cymru o'r farn y byddai'n afresymol neu'n anghymesur i safonau cyflenwi gwasanaethau fod yn benodol gymwys i P mewn perthynas â'r gweithgaredd hwnnw.

(4) Nid yw'r adran hon yn atal rheoliadau o dan adran 39 rhag darparu bod safonau cyflenwi gwasanaethau eraill yn benodol gymwys i P.

(5) Caiff Gweinidogion Cymru, drwy orchymyn, ddiwygio Atodlen 9 drwy ychwanegu, hepgor neu ddiwygio cyfeiriad at weithgaredd.

Gwybodaeth Cychwyn

I35 A. 42 ddim mewn grym ar Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 156(2)**

I36 A. 42 mewn grym ar 1.4.2012 gan O.S. 2012/969, **ergl. 2(i)**

43 Cyfyngiad ar y pŵer i wneud safonau'n benodol gymwys

(1) Ni chaiff rheoliadau o dan adran 39 ddarparu bod safon—

(a) yn benodol gymwys i berson, oni bai bod y safon yn gymwysadwy i'r person hwnnw, neu

(b) yn benodol gymwys i grŵp o bersonau oni bai bod y safon yn gymwysadwy i bob person yn y grŵp hwnnw.

(2) Ni chaiff rheoliadau o dan adran 39 ddarparu i safon fod yn benodol gymwys i unrhyw un o Weinidogion y Goron oni bai bod yr Ysgrifennydd Gwladol yn cydsynio i'r ddarpariaeth honno.

(3) Mewn achos—

(a) pan fo safon yn benodol gymwys i unrhyw un o Weinidogion y Goron, a

(b) pan fo'r safon yn cael ei haddasu gan ddarpariaeth mewn rheoliadau o dan adran 26,

nid yw'r safon fel y mae wedi ei haddasu yn benodol gymwys i Weinidogion y Goron oni bai bod yr Ysgrifennydd Gwladol yn cydsynio i'r ddarpariaeth honno yn y rheoliadau hynny.

(4) Yn yr adran hon, mae i'r ymadrodd "Gweinidogion y Goron" yr un ystyr ag sydd iddo yn Atodlen 6.

Gwybodaeth Cychwyn

I37 A. 43 ddim mewn grym ar Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 156(2)**

I38 A. 43 mewn grym ar 1.4.2012 gan O.S. 2012/969, **ergl. 2(i)**

Statws *Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 21/03/2016.*
Newidiadau i ddeddfwriaeth: *Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011, RHAN 4. (See end of Document for details)*

PENNOD 6

HYSBYSIADAU CYDYMFFURFIO

Hysbysiadau cydymffurfio

44 Hysbysiadau cydymffurfio

(1) Yn y Mesur hwn ystyr “hysbysiad cydymffurfio” yw hysbysiad a roddir i berson (P) gan y Comisiynydd—

(a) sy'n nodi, neu'n cyfeirio at, un neu ragor o safonau a bennir gan Weinidogion Cymru o dan adran 26(1), a

(b) sy'n ei gwneud yn ofynnol i P gydymffurfio â'r safon neu â'r safonau a nodir neu y cyfeirir ati neu atynt.

(2) Caiff hysbysiad cydymffurfio ei gwneud yn ofynnol i berson gydymffurfio â safon benodol—

(a) mewn rhai amgylchiadau, ond nid mewn amgylchiadau eraill;

(b) mewn rhyw ardal neu rai ardaloedd, ond nid mewn ardaloedd eraill.

(3) Os yw rheoliadau o dan adran 39 yn darparu bod dwy neu ragor o safonau a bennir mewn perthynas ag ymddygiad penodol yn benodol gymwys i berson penodol, caiff hysbysiad cydymffurfio ei gwneud yn ofynnol i berson gydymffurfio—

(a) ag un o'r safonau'n unig, neu

(b) â gwahanol safonau—

(i) ar adegau gwahanol;

(ii) mewn amgylchiadau gwahanol (boed ar yr un adeg neu ar adegau gwahanol);

(iii) mewn ardaloedd gwahanol (boed ar yr un adeg neu ar adegau gwahanol).

Gwybodaeth Cychwyn

I39 A. 44 ddim mewn grym ar Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 156(2)**

I40 A. 44 mewn grym ar 17.4.2012 gan O.S. 2012/1096, **ergl. 2(c)**

Rhoi hysbysiadau cydymffurfio

45 Rhoi hysbysiadau cydymffurfio i unrhyw berson

(1) Dim ond os yw person (P) yn agored i orfod cydymffurfio â safonau (gweler Pennod 3) y caiff y Comisiynydd roi hysbysiad cydymffurfio i P.

(2) Dim ond os yw safon benodol a bennir gan Weinidogion Cymru o dan adran 26(1)—

(a) yn gymwysadwy i P (gweler Pennod 4), a

(b) yn benodol gymwys i P (gweler Pennod 5),

y caiff hysbysiad cydymffurfio a roddir i P nodi, neu gyfeirio at, safon benodol.

(3) Os yw'r Comisiynydd yn rhoi hysbysiad cydymffurfio i P, rhaid i'r Comisiynydd hefyd—

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 21/03/2016.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011, RHAN 4. (See end of Document for details)

(a) rhoi copi o unrhyw god ymarfer perthnasol a ddyroddir o dan adran 68 i P, a
(b) rhoi gwybod i P am yr hawl i herio o dan Bennod 7.

(4) Am ddarpariaeth ynglŷn â rhoi hysbysiadau cydymffurfio i gontractwyr, gweler adran 48.

Gwybodaeth Cychwyn
I41 A. 45 ddim mewn grym ar Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 156(2)**
I42 A. 45 mewn grym ar 7.7.2015 gan O.S. 2015/1413, **ergl. 3(b)**

46 Diwrnodau gosod

(1) Mae'r adran hon yn gymwys o ran pob safon a bennir mewn hysbysiad cydymffurfio a roddir i berson.

(2) Rhaid i'r hysbysiad ddatgan y diwrnod gosod neu'r diwrnodau gosod.

(3) Rhaid i'r diwrnod gosod, neu'r cynharaf o'r diwrnodau gosod, ddod ar ôl diwedd y cyfnod o 6 mis sy'n dechrau ar y diwrnod y rhoddir yr hysbysiad.

(4) Yn yr adran hon ystyr "diwrnod gosod" o ran safon yw—
(a) y diwrnod oddi ar bryd y mae'n ofynnol i berson gydymffurfio â'r safon, neu,
(b) y diwrnod oddi ar bryd y mae'n ofynnol i berson gydymffurfio â'r safon mewn modd penodol.

(5) Am ddarpariaeth ynglŷn â rhoi hysbysiadau cydymffurfio i gontractwyr, gweler adran 48.

Gwybodaeth Cychwyn
I43 A. 46 ddim mewn grym ar Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 156(2)**
I44 A. 46 mewn grym ar 7.7.2015 gan O.S. 2015/1413, **ergl. 3(b)**

47 Ymgynghori

(1) Cyn rhoi hysbysiad cydymffurfio i berson, rhaid i'r Comisiynydd ymgynghori â'r person.

(2) Ond nid yw is-adran (1) yn ei gwneud yn ofynnol i'r Comisiynydd ymgynghori â pherson ar unrhyw fater os yw'r Comisiynydd wedi ei fodloni bod y person hwnnw eisoes wedi cymryd rhan mewn ymgynghoriad ar y mater hwnnw, neu wedi cael cyfle i wneud hynny, mewn cysylltiad ag ymchwiliad safonau (gweler Pennod 8).

(3) Nid yw methiant y person i gymryd rhan mewn ymgynghoriad yn atal y Comisiynydd rhag rhoi hysbysiad cydymffurfio i'r person hwnnw.

Gwybodaeth Cychwyn
I45 A. 47 ddim mewn grym ar Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 156(2)**
I46 A. 47 mewn grym ar 7.7.2015 gan O.S. 2015/1413, **ergl. 3(b)**

48 Rhoi hysbysiadau cydymffurfio i gontractwyr

(1) Mae'r adran hon yn gymwys (ynghyd ag adrannau 45 a 46) mewn perthynas â pherson neilltuedig sy'n darparu gwasanaethau i'r cyhoedd (y "gwasanaethau perthnasol") o dan gytundeb, neu'n unol â threfniadau, a wneir gydag awdurdod cyhoeddus (y "contract perthnasol").

(2) Dim ond—

(a) os yw'n ofynnol i'r awdurdod cyhoeddus gydymffurfio â'r safon berthnasol wrth ddarparu'r gwasanaethau perthnasol i'r cyhoedd (neu y byddai wedi bod yn ofynnol i'r awdurdod cyhoeddus wneud hynny pe bai'n darparu'r gwasanaethau hynny i'r cyhoedd),

(b) os gwnaed y contract perthnasol ar neu ar ôl diwrnod gosod yr awdurdod cyhoeddus, ac

(c) os yw diwrnod gosod y person neilltuedig yn dod ar neu ar ôl diwrnod gosod yr awdurdod cyhoeddus,

y caiff hysbysiad cydymffurfio a roddir i'r person neilltuedig nodi, neu gyfeirio at, safon benodol (y "safon berthnasol") mewn perthynas â darparu'r gwasanaethau perthnasol o dan y contract perthnasol.

(3) Rhaid i'r Comisiynydd sicrhau bod y gofyniad am i'r person neilltuedig gydymffurfio â'r safon berthnasol (sy'n codi yn rhinwedd bod hysbysiad cydymffurfio yn cael ei roi yn unol ag is-adran (2)) yr un fath â'r gofyniad, neu heb fod yn fwy na'r gofyniad, am i'r awdurdod cyhoeddus gydymffurfio â'r safon.

(4) Mae i ymadroddion a ddefnyddir yn yr adran hon ac yn Atodlen 8 yr un ystyr yn yr adran hon ag yn Atodlen 8.

(5) Yn yr adran hon—

ystyr "diwrnod gosod yr awdurdod cyhoeddus" ("*public authority's imposition day*") yw'r diwrnod, neu'r cynharaf o'r diwrnodau, y mae'n ofynnol i awdurdod cyhoeddus gydymffurfio â'r safon berthnasol;

ystyr "diwrnod gosod y person neilltuedig" ("*qualifying person's imposition day*") yw'r diwrnod, neu'r cynharaf o'r diwrnodau, a nodir yn yr hysbysiad cydymffurfio a roddir i'r person neilltuedig yn ddiwrnod y mae i fod yn ofynnol i'r person neilltuedig gydymffurfio â'r safon berthnasol mewn perthynas â darparu'r gwasanaethau perthnasol o dan y contract perthnasol.

Gwybodaeth Cychwyn

I47 A. 48 ddim mewn grym ar Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 156(2)**

I48 A. 48 mewn grym ar 7.7.2015 gan O.S. 2015/1413, **ergl. 3(b)**

Amrywio hysbysiadau cydymffurfio

49 Amrywio hysbysiadau cydymffurfio

(1) Caiff y Comisiynydd amrywio unrhyw hysbysiad cydymffurfio.

(2) Mae adrannau 45 i 47 yn gymwys o ran amrywio hysbysiad cydymffurfio yn yr un modd ag y maent yn gymwys o ran rhoi hysbysiad cydymffurfio, ond dim ond i'r graddau y mae'r hysbysiad wedi ei amrywio.

(3) Mae adran 48 yn gymwys o ran amrywio hysbysiad cydymffurfio yn yr un modd ag y mae'n gymwys o ran rhoi hysbysiad cydymffurfio.

Gwybodaeth Cychwyn

I49 A. 49 ddim mewn grym ar Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 156(2)**

I50 A. 49 mewn grym ar 7.7.2015 gan O.S. 2015/1413, **ergl. 3(b)**

Dirymu hysbysiadau cydymffurfio

50 Dirymu hysbysiadau cydymffurfio

(1) Caiff y Comisiynydd ddirymu unrhyw hysbysiad cydymffurfio.

(2) Mae is-adrannau (3) a (4) yn gymwys mewn achos pan fo'r Comisiynydd—

(a) yn dirymu hysbysiad cydymffurfio a roddwyd i berson (yr “hen hysbysiad”), a

(b) ar yr un pryd yn rhoi i'r person hwnnw hysbysiad cydymffurfio (yr “hysbysiad newydd”).

(3) Dim ond i'r graddau y mae'r hysbysiad newydd yn wahanol i'r hen hysbysiad y mae adrannau 45 i 47 yn gymwys o ran rhoi'r hysbysiad newydd.

(4) Mae adran 48 yn gymwys o ran rhoi hysbysiad newydd yn yr un modd ag y mae'n gymwys o ran rhoi hysbysiad cydymffurfio.

Gwybodaeth Cychwyn

I51 A. 50 ddim mewn grym ar Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 156(2)**

I52 A. 50 mewn grym ar 7.7.2015 gan O.S. 2015/1413, **ergl. 3(b)**

Pan fydd hysbysiad cydymffurfio mewn grym

51 Pan fydd hysbysiad cydymffurfio mewn grym

(1) Mae hysbysiad cydymffurfio a roddir i berson (P) mewn grym o'r diwrnod y rhoddir yr hysbysiad i P gan y Comisiynydd.

(2) Mae hysbysiad cydymffurfio yn aros mewn grym oni chaiff — a hyd oni chaiff — ei ddirymu.

(3) Mae'r adran hon yn gymwys at ddibenion y Mesur hwn.

Gwybodaeth Cychwyn

I53 A. 51 ddim mewn grym ar Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 156(2)**

I54 A. 51 mewn grym ar 7.7.2015 gan O.S. 2015/1413, **ergl. 3(b)**

Cyhoeddi hysbysiadau cydymffurfio

52 Cyhoeddi hysbysiadau cydymffurfio

(1) Mae'r adran hon yn gymwys mewn perthynas â phob hysbysiad cydymffurfio sydd mewn grym.

(2) Rhaid i'r Comisiynydd sicrhau, o'r diwrnod gosod perthnasol ymlaen—

(a) bod copi o'r hysbysiad cydymffurfio ar gael i'w archwilio yn swyddfa'r Comisiynydd, a

(b) y perir bod copïau o'r hysbysiad cydymffurfio ar gael mewn mannau eraill a thrwy ddulliau eraill (gan gynnwys dulliau electronig) sy'n briodol yn nhyb y Comisiynydd.

(3) Os bydd person yn gwneud cais i'r Comisiynydd o dan Bennod 7 mewn cysylltiad â safon rhaid i'r Comisiynydd sicrhau bod y copïau o'r hysbysiad cydymffurfio y parwyd iddynt fod ar gael yn unol ag is-adran (2) yn nodi, hyd nes bod y cais wedi ei ddyfarnu'n derfynol—

(a) bod y cais wedi ei wneud, a

(b) nad yw'r gofyniad i gydymffurfio â'r safon yn gymwys, yn rhinwedd adran 60 (os dyna'r sefyllfa).

(4) Rhaid i'r Comisiynydd sicrhau bod y trefniadau ar gyfer archwilio a chael at hysbysiadau cydymffurfio yn cael eu cyhoeddi mewn modd sy'n dwyn y trefniadau hynny i sylw personau sy'n debygol yn nhyb y Comisiynydd o fod yn bersonau a chanddynt fuddiant mewn archwilio a chael at hysbysiadau cydymffurfio.

(5) Yn yr adran hon, ystyr "diwrnod gosod perthnasol" yw—

(a) os dim ond un diwrnod gosod sydd wedi ei nodi mewn hysbysiad cydymffurfio, y diwrnod gosod hwnnw;

(b) os oes dau neu ragor o ddiwrnodau gosod wedi eu nodi yn yr hysbysiad cydymffurfio, y cynharaf o'r diwrnodau hynny.

Gwybodaeth Cychwyn

I55 A. 52 ddim mewn grym ar Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 156(2)**

I56 A. 52 mewn grym ar 7.7.2015 gan O.S. 2015/1413, **ergl. 3(b)**

Gofyniad i gydymffurfio â safon yn dod i ben

53 Gofyniad i gydymffurfio â safon yn dod i ben

(1) Mae'r adran hon yn gymwys mewn unrhyw achos pan fydd person (P) yn peidio â bod o dan y ddyletswydd yn adran 25(1) i gydymffurfio â safon oherwydd—

(a) bod un neu ragor o amodau 1 i 3 yn adran 25 yn peidio â chael ei fodloni neu eu bodloni, neu

(b) bod y safon yn peidio â chael ei phennu gan Weinidogion Cymru o dan adran 26(1).

(2) Cyn gynted ag y bo'n ymarferol ar ôl i'r adran hon fod yn gymwys, rhaid i'r Comisiynydd, drwy arfer y pwerau a roddir gan y Bennod hon, sicrhau bod y newid

Statws *Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 21/03/2016.*
Newidiadau i ddeddfwriaeth: *Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011, RHAN 4. (See end of Document for details)*

a ddisgrifir yn is-adran (1) yn cael ei adlewyrchu yn yr hysbysiadau cydymffurfio (os bydd rhai) sy'n parhau mewn grym mewn perthynas â P.

Gwybodaeth Cychwyn

I57 A. 53 ddim mewn grym ar Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 156(2)**

I58 A. 53 mewn grym ar 7.7.2015 gan O.S. 2015/1413, **ergl. 3(b)**

PENNOD 7

YR HAWL I HERIO

54 Herio dyletswyddau dyfodol

(1) Mae'r adran hon yn gymwys—

(a) os yw'r Comisiynydd wedi rhoi hysbysiad cydymffurfio i berson (P), a

(b) os yw'r hysbysiad yn ei gwneud yn ofynnol i P—

(i) cydymffurfio â safon, neu

(ii) cydymffurfio â safon mewn modd penodol

oddi ar ddiwrnod gosod yn y dyfodol.

(2) Caiff P wneud cais i'r Comisiynydd yn gofyn i'r Comisiynydd ddyfarnu a yw'r gofyniad am i P gydymffurfio â'r safon honno, neu gydymffurfio â'r safon yn y modd hwnnw, yn afresymol neu'n anghymesur ai peidio.

(3) Os yw'r dyfarniad hwnnw'n cael ei wneud cyn y diwrnod gosod, rhaid i'r Comisiynydd wrth wneud y dyfarniad ystyried yr amgylchiadau fel y disgwylir iddynt fod ar y diwrnod gosod.

(4) Rhaid i gais o dan yr adran hon gael ei wneud cyn y diwrnod gosod.

(5) Yn yr adran hon, mae i'r ymadrodd "diwrnod gosod" yr ystyr sydd iddo yn adran 46.

Gwybodaeth Cychwyn

I59 A. 54 ddim mewn grym ar Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 156(2)**

I60 A. 54 mewn grym ar 7.7.2015 gan O.S. 2015/1413, **ergl. 3(b)**

55 Herio dyletswyddau presennol

(1) Mae'r adran hon yn gymwys—

(a) os yw'r Comisiynydd wedi rhoi hysbysiad cydymffurfio i berson (P), a

(b) os yw'r hysbysiad eisoes yn ei gwneud yn ofynnol i P—

(i) cydymffurfio â safon, neu

(ii) cydymffurfio â safon mewn modd penodol.

(2) Caiff P wneud cais i'r Comisiynydd yn gofyn i'r Comisiynydd ddyfarnu a yw'r gofyniad am i P gydymffurfio â'r safon honno, neu gydymffurfio â'r safon yn y modd hwnnw, yn afresymol neu'n anghymesur ai peidio.

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 21/03/2016.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011, RHAN 4. (See end of Document for details)

(3) Ond caiff y Comisiynydd wrthod derbyn cais o dan yr adran hon os yw wedi ei fodloni nad oes unrhyw newid sylweddol wedi bod yn amgylchiadau P—

(a) oddi ar y diwrnod y'i gwnaed yn ofynnol am y tro cyntaf i P gydymffurfio â'r safon, neu i P gydymffurfio â'r safon yn y modd hwnnw, neu

(b) os yw'r Comisiynydd wedi dyfarnu'r cwestiwn perthnasol ar gais blaenorol o dan yr adran hon, ers i'r Comisiynydd ddyfarnu'r cwestiwn perthnasol ar y cais hwnnw.

(4) Yn yr adran hon, ystyr "cwestiwn perthnasol" yw'r cwestiwn y mae cais o dan yr adran hon yn ymwneud ag ef.

Gwybodaeth Cychwyn

I61 A. 55 ddim mewn grym ar Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 156(2)**

I62 A. 55 mewn grym ar 7.7.2015 gan O.S. 2015/1413, **ergl. 3(b)**

56 Ceisiadau i'r Comisiynydd

(1) Mae'r adran hon yn gymwys i gais o dan adran 54 neu 55 yn gofyn i'r Comisiynydd ddyfarnu a yw'r gofyniad am i P gydymffurfio â safon neu gydymffurfio â hi mewn modd penodol, yn afresymol neu'n anghymesur.

(2) Rhaid i'r cais fod yn ysgrifenedig.

(3) Rhaid i'r cais gael ei wneud ar y ffurf sy'n ofynnol gan y Comisiynydd (os yw'n ei gwneud yn ofynnol iddo gael ei wneud ar ffurf benodol).

(4) Rhaid i'r cais nodi'r rhesymau pam y mae P o'r farn bod y gofyniad i gydymffurfio â'r safon, neu i gydymffurfio â'r safon yn y modd penodol, yn afresymol neu'n anghymesur.

Gwybodaeth Cychwyn

I63 A. 56 ddim mewn grym ar Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 156(2)**

I64 A. 56 mewn grym ar 7.7.2015 gan O.S. 2015/1413, **ergl. 3(b)**

57 Dyfarnu ar gais

(1) Mae'r adran hon yn gymwys—

(a) i unrhyw gais o dan adran 54, a

(b) i unrhyw gais o dan adran 55 nad yw'r Comisiynydd yn gwrthod ei dderbyn.

(2) Mater i P yw dangos bod y gofyniad am i P gydymffurfio â safon, neu gydymffurfio â hi mewn modd penodol, yn afresymol neu'n anghymesur.

(3) Rhaid i'r Comisiynydd ddyfarnu ar y cais cyn gynted ag y bo'n ymarferol ar ôl i'r cais gael ei wneud.

(4) Wrth ddyfarnu ar y cais—

(a) rhaid i'r Comisiynydd ymgynghori â P, a

Statws *Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 21/03/2016.*
Newidiadau i ddeddfwriaeth: *Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011, RHAN 4. (See end of Document for details)*

(b) caiff y Comisiynydd ymgynghori ag unrhyw berson arall a chanddo fuddiant yng nghanlyniad y cais ym marn y Comisiynydd.

(5) Rhaid i'r Comisiynydd hysbysu P o'r dyfarniad ar y cais.

(6) Os yw'r Comisiynydd yn dyfarnu bod y gofyniad am i P gydymffurfio â'r safon, neu gydymffurfio â'r safon yn y modd penodol, yn afresymol neu'n anghymesur, rhaid iddo wneud un o'r canlynol—

(a) dirymu'r hysbysiad cydymffurfio;

(b) dirymu'r hysbysiad cydymffurfio a rhoi hysbysiad cydymffurfio newydd;

(c) amrywio'r hysbysiad cydymffurfio presennol.

(7) Os bydd y Comisiynydd yn rhoi hysbysiad cydymffurfio newydd neu'n amrywio'r hysbysiad cydymffurfio presennol—

(a) nid yw adran 45(3) yn gymwys, a

(b) nid yw adrannau 46(3) a 47 yn gymwys i'r graddau y mae'r Comisiynydd a P yn cytuno ar yr hysbysiad newydd, neu ar yr amrywiad i'r hysbysiad cydymffurfio presennol.

Gwybodaeth Cychwyn

I65 A. 57 ddim mewn grym ar Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 156(2)**

I66 A. 57 mewn grym ar 7.7.2015 gan O.S. 2015/1413, **ergl. 3(b)**

58 Yr hawl i apelio

(1) Mae'r adran hon yn gymwys os yw'r Comisiynydd yn hysbysu P o dan adran 57 o ddyfarniad nad yw'r gofyniad am i P gydymffurfio â safon, neu gydymffurfio â'r safon mewn modd penodol, yn afresymol neu'n anghymesur.

(2) Caiff P apelio i'r Tribiwnlys yn gofyn i'r Tribiwnlys ddyfarnu a yw'r gofyniad yn afresymol neu'n anghymesur ai peidio.

(3) Rhaid i apêl o dan yr adran hon gael ei gwneud o fewn y cyfnod o 28 o ddiwrnodau gan ddechrau ar y diwrnod yr hysbyswyd P gan y Comisiynydd o dan adran 57.

(4) Ond caiff y Tribiwnlys, ar gais ysgrifenedig gan P, ganiatáu i apêl gael ei gwneud ar ôl diwedd y cyfnod hwnnw os yw'r Tribiwnlys wedi ei fodloni bod rheswm da—

(a) dros y methiant i apelio cyn diwedd y cyfnod hwnnw, a

(b) os oedd unrhyw oedi wedi bod cyn gwneud cais am ganiatâd i apelio ar ôl yr amser priodol, dros yr oedi hwnnw.

(5) Rhaid i'r Tribiwnlys hysbysu P a'r Comisiynydd o'i ddyfarniad ar apêl a wneir o dan yr adran hon.

(6) Os yw'r Tribiwnlys yn dyfarnu bod y gofyniad yn afresymol neu'n anghymesur, bydd is-adrannau (6) a (7) o adran 57 yn gymwys fel pe bai'r Comisiynydd wedi gwneud y dyfarniad hwnnw.

(7) Mae'r adran hon yn ddarostyngedig i Reolau'r Tribiwnlys (sy'n cael gwneud, ymysg pethau eraill, ddarpariaeth ynghylch y modd y ceir dwyn apelau o dan yr adran hon).

Statws *Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 21/03/2016.*
Newidiadau i ddeddfwriaeth: *Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011, RHAN 4. (See end of Document for details)*

Gwybodaeth Cychwyn

I67 A. 58 ddim mewn grym ar Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 156(2)**

I68 A. 58 mewn grym ar 7.7.2015 gan O.S. 2015/1413, **ergl. 3(b)**

59 Apelau o'r Tribiwnlys

(1) Mae'r adran hon yn gymwys os yw'r Tribiwnlys wedi penderfynu apêl o dan adran 58.

(2) Caiff y Comisiynydd neu P, gyda chaniatâd y Tribiwnlys neu'r Uchel Lys, apelio i'r Uchel Lys ar bwynt cyfreithiol sy'n deillio o'r penderfyniad.

(3) Os yw'r Uchel Lys yn dyfarnu bod y Tribiwnlys wedi gwneud camgymeriad ar bwynt cyfreithiol—

(a) caiff yr Uchel Lys osod penderfyniad y Tribiwnlys o'r naill du, a

(b) os bydd yr Uchel Lys yn gosod y penderfyniad o'r naill du, rhaid iddo naill ai—

(i) anfon yr achos yn ôl i'r Tribiwnlys gyda chyfarwyddyd ar gyfer ei ailystyried, neu

(ii) ail-wneud y penderfyniad.

(4) Mae'r cyfarwyddiadau y caniateir i'r Uchel Lys eu rhoi o dan is-adran (3)(b)(i) yn cynnwys y canlynol, ond heb fod wedi eu cyfyngu iddynt—

(a) cyfarwyddyd na all y personau sydd i ailystyried yr achos fod yr un rhai â'r personau a wnaeth y penderfyniad sydd wedi ei roi o'r naill du;

(b) cyfarwyddiadau gweithredu mewn cysylltiad ag ailystyried yr achos.

(5) Wrth ail-wneud y penderfyniad yn unol ag is-adran (3)(b)(ii), caniateir i'r Uchel Lys—

(a) gwneud unrhyw benderfyniad y gallai'r Tribiwnlys ei wneud pe bai'r Tribiwnlys yn gwneud y penderfyniad, a

(b) gwneud y canfyddiadau ffeithiol sy'n briodol yn nhyb yr Uchel Lys.

(6) Rhaid i gais am ganiatâd i apelio gael ei wneud i'r Tribiwnlys neu'r Uchel Lys o fewn cyfnod o 28 o ddiwrnodau gan ddechrau ar y diwrnod yr hysbysodd y Tribiwnlys y person sy'n gwneud y cais o'i ddyfarniad ar yr apêl o dan adran 58.

(7) Ond caiff y Tribiwnlys neu'r Uchel Lys, ar gais ysgrifenedig gan y Comisiynydd neu P, ganiatáu i apêl gael ei gwneud ar ôl diwedd y cyfnod hwnnw os yw'r Tribiwnlys neu'r Uchel Lys wedi ei fodloni bod rheswm da—

(a) dros y methiant i wneud cais am ganiatâd i apelio cyn diwedd y cyfnod hwnnw, a

(b) os oedd unrhyw oedi wedi bod cyn gwneud y cais am ganiatâd i apelio ar ôl yr amser priodol, dros yr oedi hwnnw.

(8) Mae'r adran hon yn ddarostyngedig i Reolau'r Tribiwnlys.

Gwybodaeth Cychwyn

I69 A. 59 ddim mewn grym ar Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 156(2)**

I70 A. 59 mewn grym ar 7.7.2015 gan O.S. 2015/1413, **ergl. 3(b)**

Statws *Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 21/03/2016.*
Newidiadau i ddeddfwriaeth: *Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011, RHAN 4. (See end of Document for details)*

60 Gohirio gosod dyletswydd

(1) Mae'r adran hon yn gymwys os yw P yn gwneud cais o dan adran 54 am i'r Comisiynydd ddyfarnu a yw'r gofyniad am i P gydymffurfio â safon, neu gydymffurfio â hi mewn modd penodol, yn afresymol neu'n anghymesur ai peidio.

(2) Ni fydd y gofyniad am i P gydymffurfio â'r safon honno, neu am i P gydymffurfio â'r safon yn y modd hwnnw'n gymwys oni fydd neu hyd oni fydd—

(a) y Comisiynydd wedi dyfarnu a yw'r gofyniad yn afresymol neu'n anghymesur ai peidio, a

(b) hawliau P i apelio wedi eu disbyddu.

(3) At y diben hwnnw, bydd hawliau P wedi eu disbyddu—

(a) os bydd y cyfnod a grybwyllir yn adran 58(3) ar gyfer gwneud apêl i'r Tribiwnlys wedi dod i ben heb fod apêl wedi ei gwneud, neu

(b) os bydd apêl o dan adran 58 wedi ei gwneud a'i dyfarnu ac, o ran apêl bellach—

(i) na ellir gwneud un, neu

(ii) na ellir gwneud un heb ganiatâd y Tribiwnlys neu ganiatâd llys.

Gwybodaeth Cychwyn

I71 A. 60 ddim mewn grym ar Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 156(2)**

I72 A. 60 mewn grym ar 7.7.2015 gan O.S. 2015/1413, **ergl. 3(b)**

PENNOD 8

YMCHWILIADAU AC ADRODDIADAU SAFONAU

Ymchwiliadau safonau

61 Ymchwiliadau safonau

(1) Yn y Mesur hwn ystyr “ymchwiliad safonau” yw ymchwiliad a gynhelir mewn perthynas â pherson (P) er mwyn dyfarnu ar un neu ragor o'r cwestiynau canlynol—

(a) a ddylai P fod yn agored — neu a ddylai P barhau i fod yn agored — i orfod cydymffurfio â safonau;

(b) os yw P yn dod o fewn Atodlen 6, pa safonau (os o gwbl) a ddylai fod — neu a ddylai barhau i fod — yn gymwysadwy i P;

(c) os yw P yn dod o fewn Atodlen 8, pa wasanaethau (os o gwbl) a ddylai gael — neu a ddylai barhau i gael — eu pennu yng ngholofn (2) o gofnod P yn y tabl yn Atodlen 8;

(d) pa safonau (os o gwbl) a ddylai fod — neu a ddylai barhau i fod — yn benodol gymwys i P (p'un a yw'r safonau eisoes wedi eu pennu gan Weinidogion Cymru o dan adran 26(1) ai peidio);

(e) unrhyw gwestiwn arall y mae'r Comisiynydd o'r farn ei fod yn berthnasol o ran y graddau y caniateir i P fod yn ddarostyngedig i'r ddyletswydd yn adran 25(1) i gydymffurfio â safonau.

(2) Caniateir cynnal ymchwiliad safonau penodol mewn perthynas—

(a) â pherson penodol, neu
(b) â grŵp o bersonau.

Gwybodaeth Cychwyn

I73 A. 61 ddim mewn grym ar Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 156(2)**

I74 A. 61 mewn grym ar 1.4.2012 gan O.S. 2012/969, **ergl. 2(i)**(ii)

62 Y pŵer i gynnal ymchwiliadau safonau

(1) Caiff y Comisiynydd gynnal ymchwiliadau safonau.

(2) Ond ni chaiff y Comisiynydd gynnal ymchwiliad safonau oni bai iddo roi hysbysiad rhagymchwilio i bob person perthnasol o leiaf 14 o ddiwrnodau cyn dechrau ar yr ymchwiliad.

(3) Hysbysiad ysgrifenedig yw hysbysiad rhagymchwilio—
(a) sy'n datgan bod y Comisiynydd yn bwriadu cynnal ymchwiliad safonau, a
(b) sy'n pennu pwnc yr ymchwiliad safonau.

(4) Yn yr adran hon, ystyr "person perthnasol"—
(a) yn achos ymchwiliad safonau mewn perthynas â pherson penodol, yw'r person hwnnw;
(b) yn achos ymchwiliad safonau mewn perthynas â grŵp o bersonau, yw personau—
(i) yr ymddengys i'r Comisiynydd eu bod yn aelodau o'r grŵp, a
(ii) y mae'n briodol rhoi hysbysiadau rhagymchwilio iddynt yn nhyb y Comisiynydd.

Gwybodaeth Cychwyn

I75 A. 62 ddim mewn grym ar Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 156(2)**

I76 A. 62 mewn grym ar 1.4.2012 gan O.S. 2012/969, **ergl. 2(i)**(ii)

63 Y gofynion wrth gynnal ymchwiliadau safonau

(1) Wrth gynnal ymchwiliad safonau, rhaid i'r Comisiynydd roi sylw i'r angen am sicrhau nad yw gofynion am i bersonau gydymffurfio â safonau yn rhinwedd adran 25(1) yn afresymol neu'n anghymesur.

(2) Os yw'r Comisiynydd yn penderfynu, neu'n cael ei gyfarwyddo, bod ymchwiliad safonau i ystyried a ddylai safonau cyflenwi gwasanaethau fod yn benodol gymwys i P, rhaid i'r ymchwiliad—
(a) ystyried, o ran pob gweithgaredd a bennir yn Atodlen 9 y mae P yn ei wneud, a yw'n rhesymol ac yn gymesur i safonau cyflenwi gwasanaethau fod yn benodol gymwys i P ai peidio, a
(b) o ran pob gweithgaredd o'r fath, os yw'n rhesymol ac yn gymesur i safonau cyflenwi gwasanaethau fod yn benodol gymwys i P, ddod i'r casgliad y dylai safonau cyflenwi gwasanaethau fod yn benodol gymwys i P mewn perthynas â'r gweithgaredd hwnnw.

***Statws** Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 21/03/2016.*
***Newidiadau i ddeddfwriaeth:** Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011, RHAN 4. (See end of Document for details)*

(3) Wrth gynnal ymchwiliad safonau, rhaid i'r Comisiynydd ymgynghori—
   (a) â phob person perthnasol,
   (b) â'r Panel Cynghori, ac
   (c) â'r cyhoedd, ac eithrio—
      (i) os yw'n ystyried, neu
      (ii) i'r graddau y mae'n ystyried

ei bod yn amhriodol gwneud hynny.

(4) Nid yw methiant person i gymryd rhan yn ymgynghoriad y Comisiynydd yn atal y Comisiynydd rhag cynnal yr ymchwiliad safonau.

(5) Yn yr adran hon, ystyr "person perthnasol"—
   (a) yn achos ymchwiliad safonau mewn perthynas â pherson penodol, yw'r person hwnnw;
   (b) yn achos ymchwiliad safonau mewn perthynas â grŵp o bersonau, yw personau—
      (i) yr ymddengys i'r Comisiynydd eu bod yn aelodau o'r grŵp, a
      (ii) y mae'n briodol ymgynghori â hwy yn nhyb y Comisiynydd.

Gwybodaeth Cychwyn
I77 A. 63 ddim mewn grym ar Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 156(2)**
I78 A. 63 mewn grym ar 1.4.2012 gan O.S. 2012/969, **ergl. 2(i)**(ii)

Adroddiadau safonau

64 Adroddiad safonau

(1) Ar ôl cynnal ymchwiliad safonau, rhaid i'r Comisiynydd lunio adroddiad safonau.

(2) Dogfen sy'n nodi'r canlynol yw adroddiad safonau—
   (a) casgliadau'r ymchwiliad safonau, a
   (b) rhesymau'r Comisiynydd dros ddod i'r casgliadau hynny.

(3) Os—
   (a) casgliadau'r ymchwiliad (boed yn llwyr neu'n rhannol) yw y dylai safonau fod yn benodol gymwys i P, a
   (b) nad yw unrhyw un neu ragor neu'r oll o'r safonau hynny wedi ei phennu neu eu pennu gan Weinidogion Cymru o dan adran 26(1),

rhaid i'r adroddiad nodi'r safonau sydd heb eu pennu.

(4) Cyn gynted ag y bo'n rhesymol ymarferol ar ôl llunio adroddiad safonau—
   (a) rhaid i'r Comisiynydd anfon copi o'r adroddiad—
      (i) at bob person perthnasol,
      (ii) at y Panel Cynghori,
      (iii) at bob person a gymerodd ran yn ymgynghoriad y Comisiynydd yn unol ag adran 63, a
      (iv) at Weinidogion Cymru, a

***Statws** Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 21/03/2016.*
***Newidiadau i ddeddfwriaeth:** Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011, RHAN 4. (See end of Document for details)*

(b) caiff y Comisiynydd anfon copi o'r adroddiad at unrhyw berson arall a chanddo ddiddordeb yn yr adroddiad ym marn y Comisiynydd.

(5) Yn yr adran hon, ystyr "person perthnasol"—

(a) yn achos ymchwiliad safonau mewn perthynas â pherson penodol, yw'r person hwnnw;

(b) yn achos ymchwiliad safonau mewn perthynas â grŵp o bersonau, yw personau—

(i) yr ymddengys i'r Comisiynydd eu bod yn aelodau o'r grŵp, a

(ii) y mae'n briodol anfon copi o'r adroddiad atynt yn nhyb y Comisiynydd.

Gwybodaeth Cychwyn

I79 A. 64 ddim mewn grym ar Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 156(2)**

I80 A. 64 mewn grym ar 1.4.2012 gan O.S. 2012/969, **ergl. 2(i)**(ii)

Pŵer cyfarwyddo Gweinidogion Cymru

65 Cyfarwyddyd i gynnal ymchwiliad safonau

(1) Mae'r adran hon yn gymwys os bydd Gweinidogion Cymru yn arfer eu pŵer o dan adran 16 i roi cyfarwyddyd i'r Comisiynydd er mwyn ei gyfarwyddo i gynnal ymchwiliad safonau mewn cysylltiad â pherson neu grŵp o bersonau.

(2) Rhaid i'r cyfarwyddyd bennu'r materion a ganlyn—

(a) y person, neu'r grŵp o bersonau y mae'r ymchwiliad i'w gynnal mewn cysylltiad ag ef;

(b) pwnc yr ymchwiliad;

(c) y rhesymau pam y mae Gweinidogion Cymru o'r farn y dylai'r Comisiynydd gynnal yr ymchwiliad safonau;

(d) y cyfnod (y mae'n rhaid iddo beidio â bod yn llai na chwe mis) y mae'n rhaid i'r Comisiynydd gynnal yr ymchwiliad safonau cyn iddo ddod i ben.

(3) Nid yw is-adran (2) yn atal y cyfarwyddyd rhag pennu materion eraill.

Gwybodaeth Cychwyn

I81 A. 65 ddim mewn grym ar Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 156(2)**

I82 A. 65 mewn grym ar 1.4.2012 gan O.S. 2012/969, **ergl. 2(i)**(ii)

Sylw sydd i'w roi i adroddiad safonau

66 Gweinidogion Cymru i roi sylw dyladwy i adroddiad

(1) Mae'r adran hon yn gymwys os yw'r Comisiynydd wedi cynnal ymchwiliad safonau ac wedi llunio adroddiad safonau (boed o dan gyfarwyddyd neu ar gais Gweinidogion Cymru).

(2) Rhaid i Weinidogion Cymru roi sylw dyladwy i'r adroddiad safonau wrth benderfynu ai i arfer ai peidio y pwerau sydd wedi eu rhoi iddynt gan y Rhan hon, a sut i wneud hynny.

Gwybodaeth Cychwyn

I83 A. 66 ddim mewn grym ar Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 156(2)**

I84 A. 66 mewn grym ar 1.4.2012 gan O.S. 2012/969, **ergl. 2(i)**(ii)

PENNOD 9

CYFFREDINOL

Eithrio darlledu

67 Eithrio darlledu

(1) Nid yw'r Mesur hwn—

(a) yn ei gwneud yn ofynnol, na

(b) yn awdurdodi person i'w gwneud yn ofynnol,

i berson gydymffurfio â safon os yw'r safon honno, ac i'r graddau y mae'r safon honno, yn ymwneud â darlledu.

(2) Yn yr adran hon—

(a) ystyr "darlledu" yw comisiynu, cynhyrchu, amserlennu, trawsyrru neu ddosbarthu rhaglenni (gan gynnwys hysbysebion, is-deitlau, cyhoeddiadau cyswllt a theletestun), gwasanaethau mynediad, rhyngweithgarwch, cynnwys ar-lein ac allbwn arall tebyg ei natur ar gyfer y teledu, y radio, y rhyngrwyd neu lwyfannau ar-lein neu ddi-wifr eraill;

(b) ond nid yw cyfeiriadau at ddarlledu yn cynnwys unrhyw weithgaredd a gyflawnir mewn cysylltiad â darlledu (onid darlledu yw'r gweithgaredd ei hun).

Gwybodaeth Cychwyn

I85 A. 67 ddim mewn grym ar Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 156(2)**

I86 A. 67 mewn grym ar 1.4.2012 gan O.S. 2012/969, **ergl. 2(i)**(iii)

Codau ymarfer

68 Codau ymarfer

(1) Caiff y Comisiynydd ddyroddi codau ymarfer at ddiben darparu canllawiau ymarferol am ofynion unrhyw safonau a bennir gan Weinidogion Cymru o dan adran 26(1) ("codau ymarfer safonau").

(2) Caiff y Comisiynydd adolygu codau ymarfer safonau neu eu tynnu'n ôl.

(3) Rhaid i'r Comisiynydd beidio â dyroddi, adolygu neu dynnu'n ôl god ymarfer safonau heb gydsyniad Gweinidogion Cymru.

(4) Cyn ceisio'r cydsyniad hwnnw, rhaid i'r Comisiynydd ymgynghori—

(a) â'r personau y mae'n ofynnol iddynt gydymffurfio â'r safon neu â'r safonau y mae'r cod ymarfer yn ymwneud â hi neu â hwy, a

(b) â'r Panel Cynghori.

(5) Pan fo cod ymarfer yn cael ei ddyroddi gan y Comisiynydd, rhaid i'r Comisiynydd hefyd ddyroddi hysbysiad ysgrifenedig—

(a) sy'n nodi pa god sydd dan sylw ac sy'n datgan dyddiad y dyroddi, a

(b) sy'n pennu safon neu safonau y mae'r cod yn ymwneud â hi neu â hwy.

(6) Pan fo'r Comisiynydd yn tynnu cod ymarfer yn ôl, rhaid i'r Comisiynydd ddyroddi hysbysiad ysgrifenedig sy'n nodi'r cod dan sylw ac yn datgan y dyddiad y mae'r cod i beidio â bod yn effeithiol.

Gwybodaeth Cychwyn

I87 A. 68 ddim mewn grym ar Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 156(2)**

I88 A. 68 mewn grym ar 1.4.2012 gan O.S. 2012/969, **ergl. 2(i)**(iii)

69 Methiant i gydymffurfio â chodau

(1) Nid yw methiant person i gydymffurfio â darpariaeth mewn cod ymarfer a gymeradwywyd yn peri i'r person hwnnw fod yn agored i gamau gorfodi o unrhyw fath.

(2) Ond os cymerir unrhyw gamau o dan y Mesur hwn mewn perthynas â methiant person (P) i gydymffurfio â safon (“y methiant safonau honedig”)—

(a) caniateir dibynnu ar fethiant P i gydymffurfio â darpariaeth berthnasol mewn cod ymarfer a gymeradwywyd fel rhywbeth sy'n tueddu i gadarnhau bod P yn atebol am y methiant safonau honedig, a

(b) caniateir dibynnu ar gydymffurfedd â darpariaeth berthnasol mewn cod ymarfer a gymeradwywyd fel rhywbeth sy'n tueddu i gadarnhau nad yw P yn atebol am y methiant safonau honedig.

(3) Mae cyfeiriadau yn yr adran hon at god ymarfer a gymeradwywyd yn gyfeiriadau—

(a) at god ymarfer safonau fel y mae'n effeithiol am y tro, a

(b) pan fo cod ymarfer safonau wedi ei adolygu, at y cod hwnnw fel y'i hadolygwyd fel y mae'n effeithiol am y tro.

Gwybodaeth Cychwyn

I89 A. 69 ddim mewn grym ar Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 156(2)**

I90 A. 69 mewn grym ar 7.7.2015 gan O.S. 2015/1413, **ergl. 3(b)**

***Statws** Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 21/03/2016.*
***Newidiadau i ddeddfwriaeth:** Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011, RHAN 4. (See end of Document for details)*

Dehongli

70 Dehongli

(1) Yn y Rhan hon—

(a) mae cyfeiriadau at fod person yn agored i orfod cydymffurfio â safonau i'w darllen yn unol ag adran 33;

(b) mae cyfeiriadau at gofnod person yn y tabl yn Atodlen 6 neu'r tabl yn Atodlen 8 i'w darllen yn unol ag adran 34;

(c) mae cyfeiriadau at fod safon yn gymwysadwy i berson i'w darllen yn unol ag adrannau 36 a 37;

(d) mae cyfeiriadau at fod safon yn benodol gymwys i berson i'w darllen yn unol ag adran 39.

Gwybodaeth Cychwyn

I91 A. 70 ddim mewn grym ar Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 156(2)**

I92 A. 70 mewn grym ar 1.4.2012 gan O.S. 2012/969, **ergl. 2(i)**(iii)

Statws
Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 21/03/2016.

Newidiadau i ddeddfwriaeth:
Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011, RHAN 4.